

Paianjenul

Hans Heinz Ewers

HANS HEINZ EWERS

Păianjenul

Când Richard Bracquemont, student în medicină, s-a hotărât să se mute la Hotel Stevens, un hotel mic, rue Alfred Stevens 6, în odaia nr. 7, trei oameni se spânzuraseră acolo de fereastră, în trei vineri una după alta.

Cel dintâi fusese un elvețian, voiajor comercial. L-au găsit abia sâmbătă seara; doctorul a constatat că moartea se întâmplase vineri după-masă între cinci și șase. Cadavrul atârna de un cârlig gros, bătut în cercevea, pentru agățat hainele. Fereastra era închisă; răposatul se spânzurase de șnurul de la perdea. Fiindcă fereastra era foarte joasă, picioarele pân-la genunchi atârnav pe pământ; omul trebuia dar să fi pus mare putere ca să-și îndeplinească hotărârea. Pe urmă s-a aflat că era însurat, avea patru copii, stătea bine și câștiga frumos, era din fire vesel și mai totdeauna bine dispus. Ceva scris, în legătură cu sinuciderea, nu s-a găsit, și nici testament; nici cunoscuților nu le dăduse vreodată a înțelege că se gândește la așa ceva.

Cam tot așa a fost și al doilea caz. Artistul Karl Krause, angajat, ca biciclist de forță și transformist, la ciroul Medrano din apropiere, se mutase în odaia nr. 7, două zile după întâmplarea aceea. Vinerea următoare, directorul, văzând că artistul nu vine la reprezentație, a trimis un servitor al ciroului la hotel; servitorul l-a găsit pe artist în odaie, care nu era încuiată, spânzurat de fereastră, întocmai în aceeași situație ca și celălalt. Și sinuciderea aceasta a părut nu mai puțin enigmatică. Artistul, foarte iubit de public, era plătit bine de tot și, om tânăr de douăzeci și cinci

de ani, petrecea cât putea. Nici aici nu se găsisese nimic scris, nu se aflase nicio vorbă care să dea bănuieli. Pe urma lui rămăsese numai o mamă bătrână căreia regulat la zi întâi băiatul îi trimitea două sute de mărci ca să aibă cu ce trăi.

Madam Dubonnet, stăpâna hotelului aceluia mic și ieftin, avea clienți mai mult printre artiștii varieteurilor apropiate din Montmartre; pentru dânsa aceste ciudate cazuri de moarte în aceeași cameră au avut urmări foarte neplăcute. Câțiva clienți au și plecat îndată, alți clienți vechi nu s-au mai întors. S-a sfătuit femeia cu comisarul secției IX – îi era prieten – și comisarul i-a spus că are s-o ajute cum o putea mai bine. Și într-adevăr a căutat cu mare stăruință să descopere motivele sinuciderii celor doi clienți, și i-a dat și-un slujbaș care s-a instalat în odaia misterioasă.

Polițistul Charles-Marie Chaumie se propusese de bunăvoie pentru slujba aceasta. Vechi lup de mare, sergentul servise unsprezece ani în infanteria de marină; multe nopți făcuse el de strajă în Tonkin și în Annam, și mulți hoți de apă cu pielea galbenă care se furișează noaptea ca pisicile avuseseră a face cu pușca lui. Așadar părea foarte potrivit să dea ochii cu stafiile de care acum se vorbea în toată mahalaua. Încă de duminică seara s-a mutat în odaie și s-a culcat mulțumit, după ce a mâncat și a băut bine din toate ce-i dăduse madam Dubonnet, ca femeie de ispravă ce era.

În fiecare dimineață și în fiecare seară Chaumie trecea pe la secție și raporta. Zilele dintâi a spus că n-a băgat de seamă absolut nimic. Dar miercuri seara a zis că ar fi dat de-o urmă. Luat de aproape, s-a rugat să-i dea voie să nu spună deocamdată mai mult – nu știe de loc dacă ceea ce crede el c-a descoperit are vreo legătură cu moartea celor doi oameni. Și-i e frică să nu se facă de rușine, și pe urmă să râdă lumea de dânsul. Joi înfățișarea lui era mai nesigură, și mai serioasă;

dar n-avea nimic de spus. Vineri, dimineața era destul de tulburat; și a mărturisit, jumătate râzând, jumătate serios, că fereastra aceea are o ciudată putere de atracție. A stăruit însă că asta n-are de a face cu sinuciderea, și că l-ar râde oamenii dacă ar spune mai mult. În seara zilei respective el n-a mai venit la secție: l-au găsit spânzurat de cârligul de la fereastră.

Și acum toate au fost, până în cele mai mici amănunte, la fel ca și în celelalte cazuri: picioarele se târau pe podea, șnurul de la fereastră slujise drept frânghie. Fereastra era închisă, ușa neînchisă; decesul avusese loc pe la șase după-masă. Gura mortului era căscată și limba îi atârna afară.

Această de-a treia moarte în odaia nr. 7 a avut drept urmare că în aceeași zi încă toți clienții au plecat din hotelul Stevens; în afară de-un neamț, profesor de liceu, care s-a și folosit de ocazie ca să micșoreze întreit prețul pensiunii. Slabă mângâiere a fost pentru madam Dubonnet faptul că Mary Garden, steaua Operei Comice, a venit a doua zi în automobil și i-a dat două sute de franci pe șnurul gros de la perdea! mai întâi fiindcă-i de noroc, și apoi fiindcă au vorbit ziarele despre asta.

Dacă istoria s-ar fi întâmplat vara, așa prin iulie ori prin august, madam Dubonnet ar fi căpătat de trei ori mai mult pe șnur; gazetele și-ar fi umplut coloanele săptămâni întregi cu materialul ăsta. Dar așa, în plin sezon, alegeri, Maroc, Persia, faliment de bănci la New York, nu mai puțin de trei scandaluri politice – într-adevăr nu se găsea loc pentru asemenea fapt divers. Rezultatul a fost că afacerea din rue Alfred-Stevens a fost discutată mai puțin decât merita, și informațiile din ziare, foarte scurte, reproduceau doar obiectiv rapoartele poliției ferindu-se de exagerări.

Despre cele întâmplate, Richard Bracquemont, studentul în medicină, nu știa decât

ceea ce era cuprins în dările de seamă. Și exista un mic amănunt pe care nu-l știa, de care nici comisarul, nici vreun alt martor ocular nu pomenise nimic în fața reporterilor. Mai târziu, după întâmplarea cu medicinistul, și-au adus iarăși aminte oamenii de asta. Când poliția a luat de la fereastră cadavrul sergentului Charles-Marie Chaumie, a ieșit din gura căscată a mortului un păianjen, mare negru. Servitorul l-a prins între degete și l-a aruncat strigând: „Al dracului, iar o gânănie de-asta!” Mai pe urmă, pe când se cerceta cazul lui Bracquemont, servitorul a spus că, atunci când s-a ridicat cadavrul voiajorului elvețian, a văzut pe umărul lui un păianjen la fel... Dar despre asta Richard Bracquemont nu știa nimic.

S-a mutat în cameră tocmai două săptămâni după sinuciderea cea din urmă, într-o duminică. Ce i s-a întâmplat acolo a însemnat conștiincios, zi cu zi, într-un jurnal.

Jurnalul lui Richard Bracquemont, student în medicină

Luni, 28 februarie.

M-am mutat aici aseară. Mi-am desfăcut amândouă cuferele și m-am aranjat puțin; pe urmă m-am culcat. Am dormit minunat; suna tocmai nouă ceasuri când m-a deșteptat o bătaie în ușă. Gazda era; îmi aducea ea singură dejunul. Se vede că are mare grijă de mine, se cunoștea după cafeaua excelentă, după șunca și ouăle care mi le-a adus. M-am spălat și m-am îmbrăcat; pe urmă, am privit cum servitorul face curat prin odaie. În vremea asta mi-am fumat pipa.

Așa, acum sunt aici. Știu bine că lucrul e cu primejdie, dar știu că sunt în stare să-i dau de rost, dacă reușesc. Și dacă altă dată Parisul făcea cât o liturghie (așa ieftin nu-l mai capeți astăzi),

pot să pun în joc bruma de viață câtă o am. E noroc de câștig – am să încerc.

De altfel, s-au găsit și alții tot atât de isteți ca să le dea prin gând același lucru. Nu mai puțin de douăzeci și șapte de inși au căutat, prin poliție, sau de-a dreptul de la gazdă, să capete odaia; printre ei, trei doamne. Concurență destulă, prin urmare. Se vede că toți erau niște pârliti ca și mine.

Dar eu „am căpătat slujba”. De ce? Ei, pesemne am fost singurul în stare să mă prezint poliției preaînțelepte cu o „idee”. Frumoasă idee! Un moft, se înțelege.

Această dare de seamă e scrisă tot pentru poliție. Și mă amuză să le arăt acelor domni chiar de la început că i-am tras frumușel pe sfoară. Dacă o fi comisarul om cuminte, are să zică: „Tocmai de aceea e Bracquemont omul care-mi trebuie!”

— De altfel mi-e totuna ce-are să zică pe urmă; acum eu stau aici. Și-mi pare semn bun că mi-am început lucrul păcălindu-i pe domnii aceia cum trebuie.

Mai întâi, și eu m-am dus la madam Dubonnet; ea m-a trimis la secție. O săptămână întreagă mi-am bătut picioarele pe acolo; de fiecare dată „mi se lua în considerație” cererea, de fiecare dată îmi spuneau să vin mâine. Cei mai mulți dintre concurenți lăsară lucrul baltă; aveau, se vede, ceva mai bun de făcut decât să aștepte ceasuri întregi în sala îmbâcsită a poliției. Comisarul se supărase chiar de tot că stăruiesc atâta. La urmă mi-a spus hotărât că nu mai am de ce veni. Că-mi mulțumește, ca și celorlalți pentru bunăvoință, dar că n-are ce face cu „profani diletanți”. Dacă-ș avea vreun plan de operație complet...

Atunci i-am spus că am un asemenea plan de operație. N-aveam nicio idee, se înțelege, și n-aș fi fost în stare să-i spun măcar o vorbă. I-am zis că planul meu e foarte bun, dar tare periculos – s-ar putea să se isprăvească întocmai ca încercarea

polițistului de deunăzi. Planul însă nu i-l spun decât dacă își dă cuvântul să-l execute singur. S-a ferit din toate puterile să primească; a zis că n-are timp pentru astfel de lucruri. Am văzut că-mi venise apa la moară când m-a întrebat dacă n-aș vrea să-i dau cel puțin vreo indicație ceva...

Și i-am dat. I-am povestit niște prostii strașnice, de care cu o secundă înainte n-avusesem idee; nu știu cum mi-a dat gândul acela curios prin cap. I-am spus că este un ceas în săptămână care are putere tainică și stranie. Acela-i ceasul în care Hristos a dispărut din groapă ca să se coboare în iad: ceasul al șaselea din ziua cea din urmă a săptămânii evreiești. Și iată, mi-am adus aminte, că cele trei sinucideri s-au întâmplat tocmai în ceasul acesta, vineri între cinci și șase. Am zis că mai mult nu pot spune, și l-am îndemnat să citească *Apocalipsul Sfântului Ioan*.

Comisarul a făcut o mutră ca și cum ar înțelege; mi-a mulțumit și m-a poftit să trec seara pe la dânsul. La ceasul hotărât am fost în biroul comisarului; dinaintea lui, pe masă, am văzut *Noul Testament*. În vremea asta făcusem și eu aceleași studii ca și el, citisem *Apocalipsul* – și nu pricepusem nicio iotă. Poate că era comisarul mai deștept decât mine; oricum, mi-a spus foarte politicos că, deși indicațiile mele erau foarte vagi, el totuși crede că mi-a înțeles gândul. Și că-i gata să-mi urmeze dorințele și să mă ajute.

Trebuie să mărturisesc că într-adevăr omul mi-a fost de mare ajutor. A făcut învoiala cu gazda ca pe timpul cât voi ședea la hotel să am toate fără plată. Mi-a dat un revolver minunat și un fluier polițienesc. Gardiștii de serviciu au ordin să treacă cât mai des pe ulicioară, și la cel mai mic semn al meu să vie sus. Dar mai ales mi-a așezat un telefon de masă în odaie, care mă leagă direct cu poliția. Poliția nu-i mai departe de patru minute de-aici, pot avea dar ajutor cât se poate de grabnic. Așa stând lucrurile, nu înțeleg de ce m-aș teme.

Marti 1 martie.

Nu s-a întâmplat nimic, nici ieri nici azi. Madam Dubonnet a pus un șnur nou la perdea, dintr-o altă odaie – are destule goale. Nu pierde de altfel nicio ocazie să vină la mine; totdeauna îmi aduce câte ceva. Am pus-o să-mi povestească încă o dată întâmplările cu toate amănuntele, n-am aflat însă nimic nou. Despre cauza morții are ea ideile ei. Despre artist crede că avea o dragoste nenorocită; anul celălalt venea des pe la dânsul o damă; acum însă nu se mai arătase de loc pe-acolo. Despre domnul din Elveția nu știe ce l-ar fi împins la fapta aceasta – dar cine le poate ști pe toate! Sergentul însă negreșit s-a omorât numai ca să-i facă ei în necaz.

Trebuie să spun că explicațiile acestea ale doamnei Dubonnet sunt cam sărace. Dar am lăsat-o să vorbească înainte cât poftea: oricum, îmi mai alungă urâtul.

Joi 3 martie.

Încă tot nimic. Comisarul mă sună la telefon de câteva ori pe zi, îi spun că-mi merge de minune. Evident, informația aceasta nu-l prea mulțumește. Mi-am scos cărțile de medicină și învăț; astfel arestul meu benevol e bun la ceva, în tot cazul.

Vineri 4 martie, ora două după-masa.

Am mâncat perfect la amiază; gazda mi-a adus și o jumătate de sticlă de șampanie; adevărat ospăț pentru osândiți. Mă crede pe trei sferturi mort. Înainte să plece, m-a rugat plângând să viu cu dânsa; se temea pesemne că și eu am să mă spânzur ca „să-i fac necaz”.

M-am uitat de aproape la șnurul nou de la perdea. Cu ăsta am să mă spânzur eu acum îndată? Hm, nu prea am chef de așa ceva. Și apoi, șnurul e aspru și tare, nu-i bun de făcut laț; trebuie să ai

multă bunăvoință ca să te iei după ceilalți. Acum
șed la masa mea, în stânga telefonul, în dreapta
revolverul. Frică nu-mi e, dar sunt curios.

Ora șase seara.

Nu s-a întâmplat nimic. Mai c-aș fi scris:
din nenorocire. Ceasul fatal a venit și a trecut – și a
fost ca toate celelalte. Nu pot tăgădui că de câteva
ori am simțit ca un imbold să mă duc la fereastră –
da, dar din alte motive! Comisarul a sunat la
telefon, între cinci și șase, cel puțin de zece ori.
Era și el tot așa de nerăbdător ca și mine. Dar
madam Dubonnet e veselă: o săptămână a locuit
un om la nr. 7 și nu s-a spânzurat. Lucru mare!

Luni 7 martie.

Acum sunt încredințat că n-am să descopăr
nimic, și încep a bănuî că sinuciderile
predecesorilor mei au fost curată întâmplare. L-am
rugat pe comisar să cerceteze încă o dată de
aproape cele trei cazuri, fiindcă sunt convins că, la
urma urmelor, motivele au să se afle. Cât despre
mine, rămân aici cât voi putea mai mult.

Parisul, se înțelege, n-am să-l cuceresc, dar
trăiesc gratis și mă îngraș zdravăn. Afară de asta,
îmi văd serios de învățătură, și simt că am pornit-o
bine. În sfârșit, mai am un motiv care mă ține aici.

Miercuri 9 martie.

Așa, am făcut dar un pas mai departe.
Clarimonde!

Ah da! despre Clarimonde – n-am scris
încă nimic. Ea este „motivul meu de-al treilea” ca
să rămân aici, și pentru dânsa voiam eu în „ceasul
fatal” să mă duc la fereastră – nicidecum ca să mă
spânzur. Clarimonde – de ce-i zic oare așa? habar
n-am cum o cheamă, dar așa-mi vine s-o numesc,
Clarimonde. Și fac prinsoare c-așa o cheamă, dac-
oi întreba-o vreodată de nume.

Am zărit-o pe Clarimonde chiar din ziua
întâi. Locuiește peste drum; strada e foarte îngustă

și fereastra ei vine tocmai în fața ferestrei mele. Acolo șade ea, după perdea. De altminteri, trebuie să spun că ea s-a uitat întâi, și se vedea că se interesează de mine. Nu-i de mirare, toată strada știe că locuiesc aici și de ce locuiesc: a avut grijă madam Dubonnet de asta.

Drept să spun, nu sunt om să mă îndrăgostesc prea tare, relațiile mele cu femeile au fost totdeauna foarte reduse. Când vii de la Verdun la Paris să studiezi medicina, și de-abia ai cu ce să te sature o dată la trei zile, ai alte gânduri în cap decât dragostea. Așadar n-am multă experiență și poate că m-am purtat acum de la început destul de prosteste. Oricum, îmi place fata așa cum e.

Dintru-ntâi nu mi-a dat de loc prin gând să stabilesc vreo legătură între mine și casa de peste drum. M-am gândit numai că, o dată ce sunt aici ca să observ, și fiindcă oricât aș vrea n-am nimic de cercetat, aș putea tot așa de bine să observ ce e peste drum. Toată ziua tot nu poți sta cu capul în cărți. Și așa am ajuns să constat că în tot etajul acela mic Clarimonde șade singură. Sunt trei ferestre, dar ea șade numai la una, cea care-i față în față cu a mea. Șade acolo și toarce, pe-o furcă mică de modă veche. O furcă în felul ăsteia am văzut odată la bunică-mea; dar bătrâna n-o întrebuința niciodată, o avea și ea moștenire de la o mătușă în a treia generație; nu știam că astăzi se mai lucrează cu o asemenea furcă. Și furca Clarimondei era mică de tot și delicată, albă, nu părea să fie de fildeș; trebuie să toarcă niște fire grozav de subțiri. Toată ziua șade după perdea și lucrează întruna; tocmai când se întunecă se lasă de lucru. Negreșit, se întunecă foarte devreme în strada asta strâmtă, în zilele astea neguroase; între cinci și șase amurgește bine de tot. Lumină n-am văzut niciodată în odaia ei...

Cum e la față – asta nu știu bine. Are un păr negru ondulat și-i cam palidă. Nasul mic și subțire, nările se mișcă. Și buzele îi sunt palide, și-

mi pare că dinții ei mici sunt ascuțiți ca la fiarele de pradă. Pleoapele sunt aplecate în jos, dar când le ridică, îi sticlesc ochii mari și negri. Toate astea mai mult le simt decât le știu cu adevărat. E greu să deosebești ceva clar după perdele.

Încă un lucru: poartă totdeauna o haină neagră, închisă pân-la gât; și pe dânsa puncte mari liliachii. Și totdeauna are mănuși lungi, negre, pesemne ca să nu-și strice mâinile cu lucrul. E curios cum degetele subțiri și negre iau firele repede, și parcă le-ar încurca – adevărat, parc-ar mișuna niște labe de insectei

Ce relații sunt între noi? La drept vorbind, foarte superficiale. Și totuși mi se pare c-ar fi mult mai profunde. A început așa: ea se uita înspre fereastra mea – și eu înspre a ei. Ea mă observa – și eu o observam. Pe urmă trebuie să-i fi plăcut eu tare, fiindcă într-o zi, când iar mă uitam așa la dânsa, mi-a zâmbit, i-am zâmbit și eu, se înțelege. A mers așa vreo câteva zile, ne zâmbeam tot mai des unul altuia. Pe urmă m-am gândit s-o salut, cam o dată pe ceas; nu știu bine ce m-a împiedicat să fac așa. În sfârșit, tot am salutat-o azi după-masă. Și Clarimonde mi-a răspuns. Foarte slab, desigur, dar am văzut bine cum a dat din cap.

Joi 10 martie.

Ieri am stat mult cu capul în cărți. Nu pot zice c-am învățat mult; gândurile mi-au bătut câmpii, și-am visat la Clarimonde. Am dormit neliniștit până târziu dimineața.

Când m-am dus la fereastră, Clarimonde ședea la locul ei. Am salutat-o și mi-a răspuns. A zâmbit și s-a uitat lung la mine. Voiam să lucrez, dar n-aveam liniște. M-am așezat la fereastră și m-am uitat țintă la dânsa cu brațele încrucișate. Atunci am văzut că-și încrucișează și ea brațele. Am tras de șnurul perdelei albe aproape în aceeași clipă – a făcut și ea tot așa. Am zâmbit amândoi și

ne-am uitat unul la altul. Cred c-am stat așa vreun ceas. Pe urmă iar a început a toarce.

Sâmbăta 12 martie.

Zilele trec așa. Mănânc și beau, m-așez la masa de lucru. Îmi răspunde și m-aplec pe o carte. Dar nu citesc nicio slovă. Iar încerc, dar știu dinainte că-i în zadar. Pe urmă mă duc la fereastră. Salut, Clarimonde îmi răspunde. Ne zâmbim și ne uităm drept unul la altul, ceasuri întregi.

Ieri după-masă, pe la șase, eram cam neliniștit. Amurgise foarte devreme și simțeam un fel de frică. Ședeam la masa mea de lucru și așteptam. O pornire nestăpânită mă ducea spre fereastră – nu ca să mă spânzur, desigur, ci să mă uit la Clarimonde. Am sărit în sus și m-am așezat după perdea. Niciodată, mi se pare, n-o văzusem așa de bine, cu toate că era acum foarte întuneric. Torcea, dar ochii ei priveau spre mine. Mi-era bine, ciudat de bine, dar simțeam o frică ușoară.

A sunat telefonul. Sunt foarte furios pe stupidul de comisar; mi-a stricat visurile cu întrebările lui idioate.

Azi-dimineață a venit pe la mine, cu madam Dubonnet. Ea – i destul de mulțumită cu ce fac eu, pentru dânsa-i de ajuns că de două săptămâni trăiesc în odaia nr. 7. Dar comisarul mai vrea și rezultate. I-am spus, în aluzii misterioase, că am dat de urma unui lucru foarte straniu; dobitocul a crezut tot ce i-am spus. În tot cazul, pot să mai stau aici încă săptămâni de zile – și eu numai asta vreau. Nu de dragul pivniței și bucătăriei doamnei Dubonnet – Doamne, ce iute îți devin indiferente asemenea lucruri, când ești totdeauna sătul! – numai pentru fereastra ei; ea o urăște și se teme de dânsa, eu o iubesc, fereastra asta care mi-o arată pe Clarimonde.

Când aprind lampa, n-o mai văd. Mi-am scos ochii ca să văd dacă pleacă de acasă, dar n-am văzut-o făcând un singur pas pe stradă. Am un jeț

mare, comod, și-un abajur verde pe lampă; reflexele lui mă învăluie în lumină caldă. Comisarul mi-a adus un pachet mare de tutun, așa de bun n-am fumat niciodată... cu toate acestea nu pot lucra. Citesc două-trei pagini, și când am isprăvit știu că n-am priceput niciun cuvânt. Numai ochiul primește literele, creierul refuză orice idee. Ciudat! ca și cum ar sta scris pe dânsul: intrarea oprită. Ca și cum n-ar mai primi alt gând decât unul singur: Clarimonde.

În sfârșit, împing cărțile la o parte, mă las cu totul pe spate pe jeț, și visez.

Duminică 13 martie.

Azi-dimineață am văzut un mic spectacol. Mă plimbam prin coridor, în vreme ce servitorul îmi făcea odaia. În fața ferestrei care dă-n curte este o pânză de păianjen; un păianjen mare cu cruce șade acolo. Madam Dubonnet nu dă voie să-l prindă; păianjenii aduc noroc, și avea destulă nenorocire în casă. Și am văzut cum un alt păianjen mai mic da fuga de jur-împrejurul pânzei, un bărbat. Cu băgare de seamă pe firul care tremura, înainta spre mijloc, dar cum se mișca femela, el se trăgea repede îndărăt. Se ducea la alt capăt și încerca din nou să se apropie. În sfârșit, femela puternică și care stătea în mijlocul pânzei parcă s-a hotărât să-l primească; nu se mai mișcă. Bărbatul trage un fir, mai întâi încet, pe urmă mai tare, așa că toată pânza tremură; dar adorata stă liniștită. Pe urmă s-a apropiat iute, dar cu nesfârșită băgare de seamă. Femela l-a primit nemișcată și, dându-se cu totul, s-a lăsat liniștită îmbrățișărilor lui drăgăstoase; câteva minute amândoi au atârnat nemișcați în mijlocul mrejei mari.

Pe urma am văzut cum bărbatul și-a desfăcut încet un picior după altul; parcă voia să se retragă în pace, să-și lase tovarășa singură să

viseze vis de dragoste. Deodată s-a despărțit de tot și a fugit cât a putut afară din mreajă. Dar, în aceeași clipă, femela s-a deșteptat sălbatică și a luat-o la goană după dânsul. Bărbatul, slab, s-a lăsat pe-un fir în jos; iubita a urmat întocmai mișcarea lui. Au căzut amândoi pe marginea ferestrei. Adunându-și toate puterile, bărbatul a încercat să scape. Prea târziu; tovarășa l-a și înșfăcat dintr-o lovitură și l-a dus înapoi în mreajă, tocmai la mijloc. Și în același loc, care adineauri slujise de pat pentru poftele dragostei, s-a văzut acum un alt tablou. Zadarnic se zbătea și căuta să se smulgă din această sălbatică îmbrățișare: iubita nu-i mai dădea drumul. În câteva clipe l-a prins așa că nu se mai putea mișca. Pe urmă și-a înfipt cângile ascuțite în trupul lui și a supt lacom tot sângele tânăr al iubitului. Am văzut-o pe urmă cum a lăsat și a aruncat cu dispreț din mreajă ghemotocul mic, nenorocit, de nerecunoscut – picioare, piele și ațe.

Așa-i dragostea dar la bestiile acestea. Îmi pare bine că nu sunt păianjen tânăr.

Luni 14 martie.

Nici nu-mi mai arunc ochii pe cărți. Îmi trec zilele la fereastră. Și când se întunecă, tot acolo șed. Ea nu mai e acolo, dar închid ochii și tot o văd.

Jurnalul acesta a ieșit cu totul altfel de cum credeam. E vorba de madam Dubonnet și de comisar, de păianjeni și de Clarimonde. Însă nicio vorbă despre descoperirea pe care trebuie s-o fac. Dar ce sunt eu de vină?

Marti 15 martie.

Am găsit un joc ciudat, Clarimonde și cu mine; îl jucăm toată ziua. Îi dau bună dimineța, ea îmi răspunde numaidecât. Pe urmă bat toba cu degetele pe geam, de-abia vede și începe și ea să bată. Îi fac semn cu mâna, îmi face și ea semn;

mișc buzele ca și cum i-aș vorbi, și ea tot așa. Pe urmă îmi dau îndărăt părul la tâmple, și numaidecât pune și ea mâna la frunte. Adevărat joc de copii, și amândoi râdem. Adică ea nu râde, zâmbește, tăcut, din toată inima – întocmai așa cred că zâmbesc și eu.

De altfel, lucrul nu-i așa stupid cum pare. Nu-i simplă imitație, cred, că ne-ar plictisi curând pe amândoi; trebuie să fie ca o transmisiune de gândire la mijloc. Deoarece Clarimonde urmează mișcările mele într-o fracțiune de secundă (de-abia are vreme să vadă mișcarea și-o și face), câteodată mi se pare că mișcările noastre se fac deodată. Asta tocmai mă îndeamnă să fac ceva nou, neprevăzut; e de mirare cum și ea face același lucru deodată. Uneori încerc s-o amăgesc. Fac o sumă de mișcări repezi, una după alta; pe urmă aceleași mișcări încă o dată, și încă o dată. Apoi fac a patra oară aceeași serie, dar schimb ordinea mișcărilor, ori pe una o fac altfel, iar alta n-o fac de loc. Cum fac copiii când joacă „toate păsările zboară”. E foarte ciudat: Clarimonde nu face niciodată o mișcare greșită, cu toate că eu le schimb așa iute că de-abia are vreme să-și dea seama de fiecare în parte.

Cu asta îmi trec ziua. Dar nicio clipă nu simt că-mi pierd vremea degeaba; dimpotrivă, mi se pare că niciodată n-am făcut ceva mai de seamă.

Miercuri 16 martie.

Nu-i curios că niciodată nu-mi vine în gând să dau relațiilor mele cu Clarimonde o formă mai serioasă decât jocurile acestea care țin ceasuri întregi? Azi-noapte m-am gândit așa. Pot doar să-mi iau pălăria și mantaua, să cobor două etaje. Din cinci pași trec strada, apoi alte două etaje. La ușă e o tăbliță pe care scrie: „Clarimonde”... Clarimonde și mai cum? Nu știu cum! Dar Clarimonde e scris acolo. Pe urmă bat la ușă, pe urmă...

Până aici pot să-mi închipui precis totul; cea mai mică mișcare pe care-o fac o văd înaintea ochilor. Dar apoi nu-mi mai pot imagina ce-are să vie. Ușa se deschide – asta văd încă. Dar rămân în fața ușii și privesc într-un întuneric în care nu deosebesc nimic, absolut nimic. Ea nu vine – nimic nu vine; și nici nu-i nimic. Numai întunecimea asta neagră, nepătrunsă.

Uneori cred că nici nu există o altă Clarimonde decât cea pe care-o văd la fereastră și care se joacă cu mine. Nu-mi pot închipui cum ar fi femeia asta cu pălărie sau cu altă rochie decât rochia ei neagră, cu puncte mari liliachii; nu mi-o pot măcar închipui fără mânuși. Dac-aș vedea-o pe stradă, ori într-un restaurant, mâncând, bând, stând de vorbă... Îmi vine a râde, așa de imposibilă îmi pare imaginea.

Alteori mă întreb dacă mi-e dragă. Nu pot răspunde clar, pentru că n-am iubit încă niciodată. Dacă însă ce simt eu pentru Clarimonde e dragoste, cu-adevărat dragoste, atunci desigur e altceva, cu totul altceva decât ce-am văzut la camarazii mei sau ce-am citit în romane.

Mi-e foarte greu să-mi fixez impresiile. Mi-e greu îndeobște să mă gândesc la ceva care să nu aibă a face cu Clarimonde, ori mai degrabă cu jocul nostru. Fiindcă, netăgăduit, jocul acesta mă ocupă întruna, nimic alta. Și asta-i lucrul care-l înțeleg cel mai puțin.

Clarimonde... da, mă simt atras de dânsa. Dar aici se amestecă un alt sentiment, așa parcă mi-ar fi frică. Frică? Nu. Nici asta nu-i, dar e un fel de sfială, o ușoară teamă de ceva ce nu mi-e cunoscut. Și tocmai aceasta mă stăpânește straniu, îmi dă o voluptate ciudată, mă îndepărtează și totuși mă apropie tot mai mult de dânsa. Mi se pare că mă învârtesc într-un cerc larg în jurul ei, mă dau îndărăt, iar alerg înainte, mă apropiu de altă parte și fug iar iute înapoi. Până când la urmă – știu bine – tot trebuie să mă duc la dânsa.

Clarimonde șade la fereastră și toarce. Fire lungi, subțiri, strașnic de subțiri. Din ele face un țesut; nu știu ce-are să fie. Și nu pot înțelege cum poate țese mreaja fără să încurce și să rupă firele acelea delicate. Și sunt figuri stranii în lucrarea ei, animale fabuloase și chipuri ciudate de monștri.

Da – ce scriu eu aici? Adevărul e că nu pot vedea deloc ce țese; firele sunt prea subțiri. Totuși simt că lucrul ei e așa cum îl văd... când închid ochii. Întocmai așa. O mreajă mare și în ea o mulțime de făpturi, animale fabuloase și chipuri ciudate de monștri.

Joi 17 martie.

Am o iritație ciudată. Nu mai vorbesc cu nimeni; doamnei Dubonnet și servitorilor de-abia le mai dau bună ziua. De-abia am răbdare să șed la masă; numai la fereastră vreau să stau, să mă joc cu dansa. Un joc iritant, desigur; asta e. Și simt că mâine are să se întâmple ceva.

Vineri 13 martie.

Da-da, astăzi are să se întâmple ceva. Vorbesc cu mine – tare de tot, ca să-mi aud glasul – că pentru asta sunt aici. Dar ce-i mai rău: mi-e frică. Și frica asta, că ar putea să mi se întâmple ce s-a întâmplat celor care au locuit înaintea mea aici, în odaia asta, se amestecă ciudat cu cealaltă frică: frica de Clarimonde. Nu le pot deosebi bine una de alta.

Mi-e frică, aș vrea să țip.

Ora șase seara.

Iute, câteva cuvinte din fugă.

Când s-a făcut cinci ceasuri, eram sfârșit. Oh, acum știu sigur că trebuie să fie ceva cu ceasul acesta al șaselea din penultima zi a săptămânii – acum nu mai râd de minciuna pe care am spus-o comisarului. Ședeam în jețul meu, cu sila mă

țineam locului. Dar ceva mă trăgea, mă smulgea parcă spre fereastră. Îi vedeam spânzurați acolo, pe voiajorul elvețian, înalt, cu gâtul gros și barba căruntă nerasă. Și pe artistul zvelt, și pe sergentul scund și voinic. Pe toți trei îi vedeam, unul după altul și împreună, la același cârlig, cu gurile deschise și limbile afară. Și pe urmă m-am văzut pe mine între dânșii.

O, frica asta! Simțeam bine că mi-e frică și de fereastră, și de cârligul oribil de sus, ca și de Clarimonde. Să mă ierte, dar așa e: în frica asta păcătoasă eu o amestecam pe dânsa cu vedenia celor trei spânzurați de-acolo, cu picioarele târându-se departe pe pământ.

Adevărat, nicio clipă n-am simțit dorința, pofta să mă spânzur, și nici nu-mi era teamă că-mi va veni să fac așa ceva. Nu, numai de fereastră îmi era frică – și de Clarimonde – de ceva grozav, nehotărât, care avea să se întâmple. Doream cu patimă, nestăpânit, să mă scol și să mă duc la fereastră. Și trebuia să fac așa.

Atunci a sunat telefonul. Am luat receptorul și, înainte să fi auzit o vorbă, am zbierat: „Veniți! Veniți numaidecât!”

Se părea că țipătul meu strident a împrăștiat toate vedeniile prin crăpăturile podelei. Pe loc m-am liniștit. Mi-am șters sudoarea de pe frunte și am băut un pahar de apă și pe urmă m-am gândit ce să spun comisarului când o veni. În sfârșit, m-am dus la fereastră, am salutat și am zâmbit.

Și Clarimonde a salutat și a zâmbit.

Peste cinci minute comisarul era la mine. I-am povestit că, în sfârșit, am dat de urma întâmplării. Astăzi să mă lase în pace cu întrebările, dar în scurtă vreme am să-i pot face destăinuiri ciudate. Curios, când i-am spus minciuna asta, eram convins că-i spun adevărul. Și chiar acum pare că simt încă tot așa... cu toate că știu că-i altfel.

A băgat el bine de seamă în ce stare ciudată mă găseam, când mi-am cerut iertare c-am țipat așa speriat în telefon, căutând să-i explic cât mai natural întâmplarea, fără să izbutesc a găsi un motiv plauzibil. Foarte amabil, mi-a spus că să n-am nicio grijă de dânsul; e datoria lui să fie oricând la dispoziția mea. Mai bucuros vine de o duzină de ori degeaba decât să mă facă să-l aștept o dată, când voi avea nevoie de dânsul. Pe urmă m-a poftit să ieșim seara împreună în oraș, ca să mă distrez; nu-i bine să stau întruna singur. Am primit, cu toate că-mi era greu; nu mă despart bucuros de odaia asta.

Sâmbătă 19 martie.

Am fost la Gaieté-Rochecouart, la Cigale, și la Lune-Rousse. Comisarul avea dreptate: mi-a făcut bine să mai ies din casă, să respir alt aer. La început aveam un sentiment neplăcut, ca și cum aș face ceva ce nu se cade, parc-aș fi un dezertor care dă dosul. Pe urmă m-am liniștit; am băut mult, am râs și am stat la palavre.

Când m-am dus azi-dimineață la fereastră, mi s-a părut că citesc o muștrare în ochii Clarimonde. Poate că-mi închipui numai; de unde să știe ea că aseară am ieșit în oraș? Și apoi, asta a ținut doar o clipă, pe urmă a zâmbit iar.

Toată ziua ne-am jucat.

Duminică 20 martie.

Azi iar nu pot scrie decât atât: ne-am jucat toată ziua.

Luni 21 martie.

Toată ziua ne-am jucat.

Marți 22 martie.

Da, și azi tot așa am făcut. Nimic, nimic alta. Câteodată mă întreb: de ce adică? de ce? Sau: ce vreau eu? unde am să ajung? Dar nu răspund

niciodată la asemenea întrebări. Fiindcă-i sigur că altceva nu doresc decât tocmai asta. Și de asta mi-e dor, întâmplă-se ce s-o întâmpla.

Am vorbit unul cu altul zilele astea; se înțelege, nu cu glas tare. Câteodată am mișcat buzele, mai des ne-am uitat numai unul la altul. Dar ne-am înțeles tare bine.

Am avut dreptate: Clarimonde m-a muștrat fiindcă vinerea, trecută am fugit. Pe urmă am rugat-o să mă ierte și am mărturisit că m-am purtat stupid și urât. M-a iertat și i-am promis că n-am să mai plec de la fereastră. Și ne-am sărutat, apăsând lung buzele pe geam.

Miercuri 23 martie.

Acum știu că mi-e dragă. Așa trebuie să fie, sunt pătruns de dânsa până în cele din urmă fibre. Se poate ca dragostea altor oameni să fie altfel. Dar e un cap, o ureche numai, o mână identică cu o alta din mii de milioane? Toate sunt deosebite, prin urmare nicio dragoste nu poate semăna cu alta. Ciudată-i dragostea mea, știu bine. Dar e mai puțin frumoasă? Sunt aproape fericit prin iubirea asta.

Numai de n-ar fi frica. Câteodată se potolește, atunci uit de dânsa. Dar numai câteva minute, pe urmă iar se deșteaptă și nu mă mai lasă. Frica asta e ca un șoarece nenorocit care se luptă cu un șarpe mare, frumos, și vrea să scape de îmbrățișările lui puternice. Așteaptă, frică stupidă și mică, curând are să te înghită dragostea asta mare.

Joi 24 martie.

Am descoperit ceva: nu eu mă joc cu Clarimonde. *Ea se joacă cu mine.*

S-a întâmplat așa.

Aseară mă gândeam – ca totdeauna – la jocul nostru. Și mi-am însemnat pe hârtie cinci serii de mișcări foarte încurcate, ca să-i fac o

surpriză a doua zi dimineața. Fiecare mișcare avea număr. Le-am învățat, ca să le pot face cât mai iute, într-un sens și în sens contrar. Pe urmă, numai numerele perechi, și iar numai pe cele neperechi, și toate mișcările cele dintâi și cele din urmă din cele cinci serii. Era foarte obositor, dar îmi părea tare bine: cu asta mă apropiam mai tare de Clarimonde, chiar fără s-o văd. Ceasuri întregi m-am exersat așa, dar la urmă mergea ca o mașină.

Azi-dimineață m-am dus la fereastră. Ne-am dat bună ziua și apoi a început jocul. Eu și ea: era de necrezut ce iute mă înțelegea, cum făcea în aceeași clipă aproape tot ce făceam eu.

A bătut cineva la ușă; servitorul era, îmi aducea ghetele. Le-am luat; când m-am întors la fereastră, mi-au căzut ochii, pe foaia pe care îmi însemnasem seriile. *Și atunci am văzut că adineaori nu făcusem niciuna din mișcările acestea.*

Aproape era să mă poticnesc; am pus mâna pe speteaza jețului și m-am lăsat să cad în el. Nu credeam, am citit iarăși și iarăși foaia... Dar așa era: la fereastră făcusem adineaori mai multe serii de mișcări, dar niciuna dintr-ale mele.

Și iar am simțit că se deschide o ușă – ușa ei. Stau înaintea ușii și mă uit fix înăuntru... nimic, nimic – numai întunericul acesta gol. Atunci am înțeles: dacă ies acum din casă, sunt scăpat; și-am simțit bine că acum *pot* ieși. Cu toate acestea n-am plecat. Fiindcă hotărât simțeam că am secretul. Strâns în amândouă mâinile. Parisul, am să cuceresc Parisul.

O clipă, Parisul a fost mai tare decât Clarimonde. Ah, acum de-abia mă mai gândesc la asta. Acum îmi simt doar dragostea, și în ea frica tăcută, voluptuoasă.

Dar în același moment m-am simțit tare. Am citit încă o dată prima mea serie și mi-am întipărit clar în minte fiecare mișcare. Pe urmă m-am dus iar la fereastră.

Am luat bine seama la ce făceam: *între toate mișcările mele, niciuna din cele pe care voiam să le fac.*

Apoi mi-am pus în gând să-mi frec de nas degetul arătător. În loc de asta am sărutat geamul. Am vrut să bat toba cu degetele pe marginea ferestrei și mi-am trecut mâna prin păr. Era dar sigur, nu Clarimonde imita ce făceam eu: eu imitam ce făcea ea. Și făceam mișcările așa de iute, așa de fulgerător, ca și cum ar fi fost în aceeași secundă; încât mi se părea că voința pornește de la mine.

Eu dar, care eram așa de mândru să-i influențez gândirea, eu dar sunt influențat cu desăvârșire de dânsa. Numai că această influență e așa de ușoară, așa de blândă!

Am făcut și alte încercări. Am pus amândouă mâinile în buzunar, ferm hotărât să nu le mișc. Și am privit fix la dânsa, peste drum. Am văzut cum și-a ridicat mâna, a zâmbit și m-a amenințat ușor cu degetul. Am rămas nemișcat. Am simțit cum mâna dreaptă voia să iasă din buzunar, dar mi-am înțepenit adânc degetele în căptușeala hainei. Dar apoi, încet, după câteva minute, tot s-au desfăcut degetele – și mâna a ieșit din buzunar, și brațul s-a ridicat. Și-am amenințat-o cu degetul, și-am zâmbit. Parcă nu eu făceam mișcările acestea, ci un străin oarecare, pe care-l observam. Nu, nu – nu era așa. Eu, eu le făceam – și un străin oarecare mă observa. Tocmai străinul care era așa de puternic și avea să facă o mare descoperire. Dar acela nu eram eu.

Eu – ce-mi pasă mie de descoperiri? Eu sunt aici ca să fac ce vrea ea, Clarimonde, care mi-e dragă cu frica aceasta așa de fermecătoare.

Vineri 22 martie.

Am, tăiat firul telefonului. Nu mai vream să mă tot plictisească stupidul de comisar tocmai când o veni ceasul straniu.

...Doamne, de ce scriu asta? Nimic nu-i adevărat. Parcă altcineva îmi poartă condeiul.

Dar vreau – vreau – vreau să scriu aici ce s-a petrecut. Îmi trebuie o putere uriașă ca să mă stăpânesc. Dar vreau să mai fac o dată, numai o dată... ceea ce vreau.

Am tăiat firul telefonic – oh, Doamne! – *pentru că nu puteam face altfel*. În sfârșit, am scris ce-am vrut.

Stăteam la fereastră azi-dimineață și ne jucam. De ieri jocul nostru s-a schimbat. Ea face o mișcare oarecare, iar eu mă apăr, cât pot. La urmă trebuie să mă supun, să fac, fără voie, ce vrea ea. Și nu pot spune ce plăcere fără seamăn e să fiu învins așa, să mă supun cu totul voinței ei.

Ne-am jucat. Și apoi, dintr-odată, ea s-a sculat și s-a retras din odaie. Era așa întuneric că n-o mai puteam vedea; pierise. Dar numaidecât s-a întors, ducând cu amândouă mâinile un telefon de masă, întocmai ca al meu. L-a așezat zâmbind pe marginea ferestrei, a luat un cuțit, a tăiat firul și a plecat cu telefonul îndărăt.

Poate m-am apărat timp de-un sfert de ceas. Frica mea era mai mare ca totdeauna, dar cu atât mai delicioasă era simțirea aceasta de înfrângere încetul cu încetul. Și la sfârșit am adus aparatul, i-am tăiat firul și l-am așezat la loc pe masă.

Așa s-a întâmplat.

Șed la masa mea; am băut ceaiul, servitorul a plecat chiar acum cu tablaua. L-am întrebat dacă-i târziu; mi-a stat ceasul. E cinci și un sfert.

Știu; dacă am să ridic acum ochii, Clarimonde o să facă o mișcare. O mișcare pe care va trebui s-o fac și cu și totuși ridic ochii. Stă și zâmbește. Acum – dac-aș putea să-mi întorc privirea în altă parte! – acum se duce la perdea; ia șnurul – e roșu, ca și cel de la fereastra mea. Face un laț. Spânzură șnurul de cârligul de la fereastră. Șade pe scaun și...

Nu, ce simt eu nu se mai poate numi frică. Este o spaimă grozavă, care sugrumă; și totuși n-aș da-o pentru nimic pe lume. Este o siluire nemaipomenită, și totuși o atât de ciudată voluptate în cruzimea ei atotstăpânitoare.

Aș putea să alerg îndată și să fac ce vrea ea. Dar aștept, lupt, mă apăr. Simt cum pornirea crește tot mai tare în fiecare minut...

Așa, acum iarăși stau aici. Am dat fuga iute și am făcut ce voia ea; am luat șnurul, am făcut lațul și l-am legat de cârlig.

Și de acum nu mai vreau să ridic ochii, vreau să mă uit ținută la hârtia asta. Fiindcă știu ce are să facă atunci când am să privesc la ea – acum în ceasul al șaselea al penultimei zile a săptămânii. Dacă-o văd, trebuie să fac ce vrea, trebuie...

Nu, nu vreau s-o privesc...

Acum râd tare-tare. Nu, nu râd eu, ceva râde în mine. Știu de ce râde: de acest „nu vreau...” râde.

Nu vreau, și doar știu sigur că trebuie. Trebuie s-o privesc, trebuie, trebuie... și apoi, ce va mai fi...

Aștept numai ca să prelungesc și mai mult chinurile. Asta e. Suferința care-mi taie răsuflarea, și care-i plăcerea extremă. Scriu, iute, iute, ca să șed mai mult aici, ca să prelungesc secunde de durere, care sporesc infinit plăcerile dragostei mele...

Și mai mult!...

Iarăși frica, iarăși! Știu, am să mă uit la dansa, am să mă ridic de pe scaun, am să mă spânzur. Nu de asta mi-e frică. O, nu, asta-i frumos, e delicios!

Dar mi-e frică *de ce-are să vie după asta*. Nu știu ce are să vie, dar are să vie, are să vie sigur, sigur. Căci fericirea chinurilor mele e așa de uriașă – simt, simt că după fericirea asta trebuie să vie ceva înspăimântător.

Să nu mă gândesc...

Să scriu ceva, ce-o fi, repede, numai să nu mă gândesc...

Numele meu, de pildă... Richard Bracquemont, Richard Bracquemont, Richard – oh, nu mai pot continua – Richard Bracquemont – acum trebuie să mă uit la ea – Richard Bracquemont – trebuie, trebuie... nu, nu vreau să mă opresc – Richard... Richard Bracquemont, Braque...

Comisarul secției a IX-a sunase de câteva ori la telefon și nu primise răspuns; la șase și cinci era la Hotel Stevens. În camera nr. 7 a găsit cadavrul studentului Richard Bracquemont spânzurat la fereastră, întocmai în aceeași situație ca pe ceilalți trei.

Numai fața avea altă expresie; era strâmbă ca de-o spaimă grozavă, ochii deschiși mari ieșiți afară din orbite. Buzele trase în lături, dinții puternici strânși tare.

Și între dinți lipit, strivit, un păianjen mare negru, cu puncte liliachii ciudate.

Pe masă, deschis, era jurnalul medicinistului. Comisarul l-a citit și îndată a trecut la casa de peste drum. Acolo a constatat că etajul al doilea era de luni de zile gol și nelocuit.

